

Asia: Lausuntopyyntö Hauksuonnevan tuuli- ja aurinkovoimahankkeen YVA-ohjelmasta (POPELY/3962/2023)

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
kirjaamo.pohjois-pohjanmaa@ely-keskus.fi

Lausunto

1 Johdanto

Wpd Suomi Oy suunnittelee 64 voimalan Hauksuonnevan tuuli- ja aurinkovoimahanketta Pohjois-Pohjanmaalle, Pyhäjoen ja Merijärven kuntien alueelle. Hankkeen pinta-ala on 5253 ha, josta 153 ha on suunniteltu aurinkovoimaloiden alueeksi. Voimaloiden suunniteltu pyyhkäisykorkeus on 300 m. Sähkönsiirron osalta tarkastellaan kahta vaihtoehtoa 400 kV ilmajohdoilla joko Valkeuden tai Hanhelan sähköasemalle.

2 Lausunto

Pyydettyä lausuntonaan Luonnonvarakeskus esittää seuraavan.

Lausunnossaan Luke keskittyy Metsästyslaissa (28.6.1993/615) 5 § (13.7.2018/555) lueteltuihin riistalajeihin.

Hankkeessa on tehty metsojen soidinpaikkakartoitukset, muuttoselvitykset, pesimälinnustoselvitykset ja lumijälkilaskennat maastokaudella 2024.

Linnustokartoitusten osalta Luke huomauttaa myös, että kanalinnuilla on voimakkaat vuosien väliset vaihtelut kannansuuruudessa, joten laskentojen toteuttaminen vain yhtenä vuonna saattaa antaa väärän kuvan alueen merkityksestä lisääntymisympäristönä. Yhden vuoden aineisto on altis satunnaisvaihtelulle. Tällöin tulosten tulkinnassa ja johtopäätöksissä on syytä olla varovainen. Soidinselvitysten tulokset ovat tärkeitä ja ne tulee ottaa huomioon voimaloiden sijoittelussa.

Muuttavan linnuston osalta ei hankkeella ohjelman mukaan nähdä olevan vaikutuksia, sillä alueen ympäristössä on jo useita toiminnassa olevia tuulivoimahankkeita. Luke näkee tärkeäksi, että vaikutuksia muuttolinnustoonkin tehtyjen muuttolinnustoselvitysten perusteella tarkastellaan tulevassa selostuksessa, sillä hankealue on laaja ja sijoittuu leveästi metsähanhen päämuuttoreitille.

Lumijälkilaskennoissa havaittiin ahman jälkiä. Lisäksi hankealueelta on tehty jälkihavaintoja ilveksestä ja karhusta. Hankealue sijoittuu Pyhäjoen susireviirin erämaisiin osiin (YVA-ohjelman Kuva 26 ja Kuva 27). Samalle reviirille sijoittuu jo toiminnassa olevia tuulivoimahankkeita ja useita suunniteltuja hankkeita. Luke näkee tärkeäksi, että tehtävässä työpöytä tarkastelussa huomioidaan kaikkien tiedossa olevien hankkeiden yhteisvaikutukset susireviirille. On myös syytä huomioida reviirillä olevien erämaisempien alueiden pilkkoutuminen ja muuttuminen häiriöllisemmäksi elinympäristöksi. Lisäksi on tärkeää huomioida hankkeiden yhteisvaikutukset suden saaliseläinten esiintyvyyteen.

Hankealueen ympäristössä on useita tuulivoimahankkeita. Ohjelman mukaan hankkeessa tullaan tarkastelemaan yhteisvaikutuksia 20 km säteellä sijaitsevien hankkeiden osalta. Vaikutuksia tarkastellaan erityisesti linnuston osalta. Luke näkee, että vaikutuksia tulee tarkastella myös mm. suurpetojen ja erityisesti suden osalta useiden hankkeiden sijoituessa samalle susireviirille.

Hanke on pinta-alaltaan laaja. Hankealueen koon lisäksi, kun huomioidaan muiden lähialueiden tuulivoimahankkeiden mahdolliset yhteisvaikutukset, se voi vaikuttaa metsälajien elinmahdollisuuksiin ja ekologisten käytävien olemassaoloon. Siksi Luke suosittelee tarkastelemaan hankkeessa useampia vaihtoehtoja, joissa hankealue on merkittävästi pienempi. Selostuksessa tulee keskittyä myös pitkän aikavälin vaikutuksiin.

Tuulivoiman vaikutuksia metsästykseseen on syytä myös arvioida huolellisesti. Metsästystä tuulivoima-alueilla saattaa rajoittaa mm. riski vahingoittaa toisen omaisuutta (tuulivoimaloiden lavat) ja siihen liittyvät korvausvelvollisuudet. Ruotsissa ja Norjassa tehtyjen alustavien kyselytutkimusten ja saalistilastojen perusteella tuulivoimalla saattaa olla negatiivisia vaikutuksia metsästykseseen ja ammuttujen hirvien määrään tuulivoima-alueilla (Zimmermann ym. 2023).

Aurinkovoiman osalta Luke huomauttaa, että elinympäristössä tapahtuvien muutosten lisäksi tulevassa selostuksessa tulee huomioida rakennusajan aiheuttama häiriö ja huoltoteiden käytöstä aiheutuva häiriö myös rakennusvaiheen jälkeen. Aurinkovoimaloiden vaikutuksia elämistöön ei vielä tunneta hyvin, mutta on tärkeää huomioida, että voimaloilla saattaa olla joillekin lajeille muitakin vaikutuksia kuin elinympäristön menetys tai heikentyminen.

3 Lausunnon tiivistelmä

Luke huomauttaa, että kanalintujen esiintymisen selvittämiseksi suunnittelualueella olisi hyvä tehdä soidinpaikkaselvitykset useampana peräkkäisenä vuotena. Tällöin soidinpaikkaselvitys antaisi paremman kuvan alueen merkityksestä kanalinnuille, kuin yksittäisenä keväänä tehty selvitys. Hankealueella saattaa esiintyä kaikkia neljää suurpetoa ja se sijoittuu keskeisesti Pyhäjoen susireviirille. Selostusvaiheessa tulee kiinnittää huomiota erityisesti ympärillä sijaitsevien tuulivoimahankkeiden ja tulevien tuulivoimasuunnitelmien yhteisvaikutuksiin laajemmassa mittakaavassa. Osalla lajeista mahdollinen vaikutusalue (yhteisvaikutukset) saattaa olla hyvin laaja. Tilanne on tällainen, kun samoille reviireille ja lajin esiintymisalueille (esim. suurpedot, metsäkanalinnut) suunnitellaan useita tuulivoimahankkeita. Vaikutuksia ja yhteisvaikutuksia tarkastellessa tulisi huomioida vaikutukset pitkällä tähtäimellä eikä pelkästään välttelyvaikutusten kautta.

Sirpa Thessler

Johtaja, Luonnonvarat

Hyväksytty Luken prosessinhallintajärjestelmässä 10.10.2024 klo 09:05:44.

Lausunnon valmistelija(t):

Luonnonvarakeskus
Latokartanonkaari 9
PL 2, 00791 Helsinki

Puhelin 029 532 6000

Y-tunnus 0244629-2

Saara Kattainen

Liitteet:

Tiedoksi: